

Till Granskningsnämnden

Stockholm, 2021-12-09

Sveriges Televisions yttrande i ärende 21-03535, *Aktuellt*, SVT2, 2021-09-14, inslag om klimatskeptiker.

Sveriges Television har getts möjlighet att yttra sig över om inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet i sändningstillståndet mot bakgrund av de invändningar anmälarna fört fram.

Inslaget

Det aktuella inslaget var ett segment på cirka 13 minuter i *Aktuellt*. Det inleddes med att en grafisk skylt med texten *Klimatskeptiker – växande grupp* visades och programledaren introducerade ämnet enligt följande:

De använder underkända artiklar och feltolkar statistik, allt för att så tvivel kring klimatforskarnas varningar. SVT har granskat metoderna som används av klimatskeptiker. Efter den senaste IPCC-rapporten som skärpte tonen i sina varningar så har skeptikernas kritik varit intensiv. Och det finns tecken på att deras strategier, de börjar få fäste. En SOM-undersökning från Göteborgs universitet visar att 6 procent av den svenska befolkningen kan betecknas som klimatförnekare. Det är en liten men statistiskt säkerställd ökning från året innan. Och den gruppen anser att det är felaktigt att påstå att klimatförändringarna i huvudsak är orsakade av mänskliga aktiviteter.

Reportaget inleddes med bilder från sommarens extremväder med stormar, översvämningar och eldsvådor i olika delar av världen. Reportern, tillika SVT:s klimatkorrespondent, berättade om att IPCC gjort sin största vetenskapliga sammanställning någonsin om tillståndet för klimatet. Klipp visades ur olika nyhetssändningar där det bland annat talades om att jorden värms upp allt snabbare.

Därefter sa reportern att en liten men högljudd grupp anser att IPCC:s rapport är manipulerad i syfte att lura allmänheten. Det talades om den högerpopulistiska digitala kanalen Swebbtv där ingenjören Lars Bern medverkade som klimatexpert. Det sas att Swebbtv stängts ner från Youtube på grund av hatretorik. Ett klipp visades där Bern talade om alarmister som tappade

trovärdighet och globalister som kontrollerade "mainstream media" och som nu ville göra klimatfrågan till en religiös fråga.

Reportern sa att Lars Bern blivit tillfrågad om att förklara sina påståenden men att denne inte ville medverka i reportaget.

Därefter sa reportern att klimatskeptiker använde olika sätt att sprida desinformation, bland annat genom att feltolka rapporter och hänvisa till underkända vetenskapliga rapporter eller vanliga blogginlägg. Ett klipp visades där ingenjören Elsa Widding kritiserade IPCC:s formuleringar om att det rådde en kris eller katastrof.

Reportern berättade att SVT ofta får uppmaningar från klimatskeptiker att tala med Elsa Widding som sprider sitt budskap bland annat via en egen hemsida och en kanal på Youtube. Reportern sa att SVT gått genom en rad av de påståenden som görs i hennes kanal och bett henne förklara dessa. Hennes svar visade att hon inte accepterade den etablerade klimatforskningen.

Ett exempel var att klimatforskarna enligt Widding skulle referera till John Tyndalls 160 år gamla experiment om koldioxidens förmåga att absorbera värme. Hon ifrågasatte varför inte moderna metoder användes. Reportern sa att detta var falskt och att de fortlöpande forskades om koldioxid i atmosfären, till exempel gjordes 2021 en satellitmätning som visade på ökad växthuseffekt.

Vidare sa reportern att Widding nu tillstått att det var felaktigt att det inte gjorts mätningar sedan 1850-talet och att klippet därför tagits bort från Youtube.

Det sas att Elsa Widding flera gånger erbjudits att medverka i reportaget men att hon tackat nej med hänvisning till att hon "blivit starkt avrådd från att låta sig intervjuas av SVT".

Därefter intervjuades Maths Nilsson, författare som skrivit en bok om desinformation i klimatdebatten. Han sa att det var en liten minoritet som helt förkastade IPCC:s rapport men att det blivit vanligare med ifrågasättanden av delar av forskningens slutsatser. Målsättningen hos skeptikerna var enligt författaren att hejda politiska beslut.

Värmeutvecklingen på Grönland togs upp som exempel, en graf som spreds av klimatskeptiker påstods visa att det historiskt varit mycket varmare på Grönland. Men enligt reportern så slutade grafen redan på 1800-talet och nyare mätningar visade att de varmaste temperaturerna uppmätts i nutid.

Därefter visades ytterligare exempel på påståenden som ofta fördes fram av klimatskeptiker. Dessa påståenden tillbakavisades av reportern med hänvisningar till forskning och IPCC:s senaste rapport.

Därefter tog reportern upp en annan strategi där klimatforskningen relativiseras och det påstås att riskerna är överdrivna. Reportern beskrev hur en moderat riksdagsledamot på sin blogg hävdade att rapporteringen om IPCC:s rapport fokuserade på en tolkning om att klimathotet blivit allt värre - men att det faktiskt inte stod så i rapporten. Det framgick att SVT sökt riksdagsledamoten för att få veta vad han menade med det påståendet. Det sas att denne inte svarat på frågan men att han i en kommentar till SVT skrivit att han "länge reagerat på att den mediala rapporteringen är selektiv och fokuserar på det mest alarmerande".

Reportern sa att riksdagsledamotens påstående om att IPCC skulle ha tonat ner klimatkrisens allvar i sin rapport saknar grund. Tvärtom sammanfattade IPCC sin rapport med att klimatförändringarna är mer utbredda, sker snabbare och blir intensivare.

Efter inslaget intervjuade en av programledarna på länk Martin Hultman som presenterades som docent i vetenskapsstudier vid Chalmers tekniska högskola och forskningsledare hos Centre for Studies of Climate Change Denialism.

Hultman talade inledningsvis om att forskning i USA talar om en "klimatförnekelsemaskin" där oljebolag under lång tid sått tvivel om klimatförändringens orsaker och att detta tagits emot främst av Republikanska partiet i USA men också högernationella partier i Europa. Tvivlen har sen spritts vidare av grupper och personer med konservativa värderingar. Hultman ansåg vidare att de grupperna fått ett stort inflytande, till exempel hos Trumpadministrationen i USA, i Brasilien och i Ryssland.

Detta betydde bland annat att utsläppen varit fortsatt stora trots att kunskap om koldioxidutsläppens påverkan på miljön funnits i mer än 30 år.

Hultman menade att det i Sverige fanns en samsyn där företagsledare och politiker tog forskningen på allvar men där det istället fanns en slags responsförnekelse hos politikerna som inte agerade tillräckligt trots vetskap om problemen.

På programledarens fråga om det inte är naturligt att och bra att ifrågasätta vetenskap och prova olika argument svarade Hultman att det var så vetenskapen gjorde hela tiden genom till exempel peer review-processer hos IPCC och i annan klimatforskning. Han menade att det klimatskeptikerna ägnade sig åt istället var att upprepa och så tvivel och detta var något som de gjort länge.

Anmälan

SVT har tagit del av sammanlagt 65 anmälningar av det aktuella inslaget. En del av anmälningarna gäller "SVT:s inställning och rapportering om klimatet i sin

helhet”¹ och är allmänt avståndstagande från den grundsyn som finns i inslaget att det pågår en global uppvärmning och att människan påverkar denna. Vidare har anmälarna riktat kritik mot sakligheten och opartiskheten i inslaget. SVT har identifierat ett antal genomgående teman i anmälningarna och såsom de uppfattats har dessa besvarats nedan.

Elsa Widding som omnämns i inslaget har inlämnat en omfattande anmälan. SVT besvarar kritiken i de delar som berör inslagets saklighet och opartiskhet.

Bakgrund

SVT Nyheter bevakar fortlöpande klimatfrågan ur många olika perspektiv och sammanhang. Till exempel har IPCC:s senaste rapport då den presenterades i augusti 2021 analyserats i både inslag i broadcast och i artiklar och klipp på webben.

Granskningsnämnden har tidigare prövat SVT:s bevakning i inslag och program om klimatförändring och konstaterat att IPCC:s slutsats, att det pågår en global uppvärmning som med stor sannolikhet är orsakad av människans utsläpp av växthusgaser, har ett mycket brett stöd bland såväl klimatforskare som ledande politiker. Att SVT sänder program och inslag som utgår från denna grundsyn har enligt nämnden inte i sig ansetts strida mot kravet på opartiskhet.

SVT anför

Efter att SVT tagit del av innehållet framgår att många av anmälarna tar fasta på sådant som ligger utanför reportagets innehåll. Premissen var, som den framfördes tydligt i påannonseren, att granska hur klimatskeptiker bidrar till att skapa misstro mot de varningar som kommer från klimatforskningen genom bland andra IPCC:s rapporter.

Nedan är SVT:s svar på den kritik som uppfattats ha direkt bäring på saklighet och opartiskhet i inslaget.

De akademiska meriterna förringas hos några av de som omtalas i inslaget.

Flertalet av de 65 anmälningarna tar upp att det var osakligt att i namnskyltar och speakerröst kalla Lars Bern och Elsa Widding för ingenjörer. I själva verket har de båda ett antal akademiska meriter och näringslivsuppdrag som borde ha framkommit anser anmälarna.

SVT anför: I inslaget omnämns de aktuella personerna Bern och Widding som ingenjörer och detta är i linje med SVT:s rutiner för hur yrken och titlar anges. I exempelvis en namnskylt finns det inte utrymme att räkna upp meriter om de inte har direkt bäring på innehållet. SVT anser att det är sakligt korrekt att

---

¹ Text Anmälan 21/03535-69-1 Bilaga

använda benämningen ingenjör (någon med teknisk utbildning). Personerna uttalar sig inte i egenskap av före detta företagsledare etc.

Jämför även med hur till exempel den intervjuade Maths Nilsson omnämns som författare och inte med utbildning eller andra meriter. Den intervjuade Martin Hultman omnämns av programledaren med de akademiska titlar som är relevanta för att man ska förstå hans sakkunskap just om klimatskepticism.

Fel att säga att personer avböjt att medverka

En återkommande kritik från anmälarna är att det var fel att säga att Lars Bern och Elsa Widding tackat nej till att medverka.

Vad som sägs i inslaget är följande: *Trots att Elsa Widding upprepade gånger erbjuddits att medverka i det här inslaget så har hon tackat nej. Hon skriver att hon blivit starkt avrådd från att låta sig intervjuas av SVT.*

SVT anför: Som framgår av de sms och mejlkonversationer som bifogats Elsa Widdings anmälan så fördes en dialog om att medverka men Widding valde slutligen att tacka nej till den planerade intervjun då den inte skulle vara direktsänd. Istället besvarade Widding ett antal frågor mejlledes. Det framgår av sms till reportern att hon blivit just starkt avrådd från att ställa upp i intervju med SVT.

SVT anser att det inte framställts som att Widding tackat nej till att medverka i tv under alla former utan precis som det sades ”i det här inslaget”. Inslaget var förinspelat som brukligt när det kommer till den här typen av fördjupningar.

Redaktionen beklagar att hon tackade nej till att medverka i det inspelade reportaget. Nu återgavs istället svar ur hennes mejl.

Flera anmälare skriver vidare att Bern eller Widding borde ha fått bemöta kritiken mot dem i direktsändning då SVT annars skulle ”fulklippa” deras medverkan.

SVT anför att det är upp till programföretaget att styra över formen för medverkan. Ämnets komplexitet gör sig inte enkelt för ett direktsänt format. Enligt SVT vore det inte rimligt att upplåta tid till en debatt om grundfakta i klimatfrågan när det finns en etablerad klimatforskning med stöd av en överväldigande majoritet av både världens forskare, politiker och allmänhet.

Osakligt om webbkanalen Swebbtv

Flera anmälare skriver att det var fel att i inslaget säga att Swebbtv stängts av från Youtube ”på grund av hatretorik” utan menar att orsaken var publiceringar av ”information om Covid-19”.

Omständigheterna kring varför Swebbtv:s kanal på Youtube stängdes av har rapporterats av flera svenska medier, bland annat SVT² och Dagens Nyheter³. Där framgår att avstängningen skedde efter att Youtube/Google kommit fram till att kanalen brutit mot deras regler då det förekommit missvisande konspirationsteorier om Covid-19 och hatretorik om asylsökande från Afghanistan.

Sakligheten i redaktionens uppgifter

Flera anmälare invänder att det skulle ges olika bilder av allvaret i klimatförändringarna i de sammanfattningar som ges av IPCC:s rapport och själva den vetenskapliga rapporten. Bland annat skulle sammanfattningen vara ett politiskt dokument med syfte att maximera länders möjligheter att söka ekonomiska bidrag.

SVT kan inte finna stöd för denna tolkning. Summeringen för beslutsfattare⁴ är en summering av de vetenskapliga rapporterna. Summeringen innehåller referenser till de vetenskapliga rapporterna, det går alltså tydligt att följa källorna i texten. Se till exempel här⁵:

A.2 The scale of recent changes across the climate system as a whole and the present state of many aspects of the climate system are unprecedented over many centuries to many thousands of years.

{Cross-Chapter Box 2.1, 2.2, 2.3, 5.1} (Figure SPM.1)

A.2.1 In 2019, atmospheric CO₂ concentrations were higher than at any time in at least 2 million years (*high confidence*), and concentrations of CH₄ and N₂O were higher than at any time in at least 800,000 years (*very high confidence*). Since 1750, increases in CO₂ (47%) and CH₄ (156%) concentrations far exceed, and increases in N₂O (23%) are similar to, the natural multi-millennial changes between glacial and interglacial periods over at least the past 800,000 years (*very high confidence*).

{2.2, 5.1, TS. 2.2}

AR6 visar att jorden står inför större risker, att klimatförändringarna går snabbare och att vi närmar oss irreversibla effekter, så kallade tipping points, som inte ens står nämnda i den tidigare stora sammanställningen, AR5. Bland

---

² <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/coronapastaenden-och-hatretorik-fick-youtube-att-slacka-swebb-tv>

³ <https://www.dn.se/sverige/hogerextrem-kanal-borta-fran-youtube/>

⁴ [IPCC AR6 WGI SPM final.pdf](#)

⁵ https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf sidan SPM-9

annat bekräftas att Golfströmmen redan är påverkad. AR6 slår också fast att extremvädret dels ökar i frekvens och blir intensivare.

AR6 innehåller dubbelt så många referenser där konfidensnivån är högre, jämfört med AR5. Den bekräftar också att temperaturen på jorden är högre än på 100 000 år, och att 1,1 grads ökning gett stora effekter, något AR5 inte nämnde.

Flera anmälare skriver att det borde nämnas att AR6 förkastat det så kallade RCP-8,5-scenariot. Redaktionen bedömer att IPCC har tonat ned 8,5-scenariot inte för att klimatförändringarna skulle vara mindre oroande, utan att detta värsta scenario inte längre bedömdes vara relevant, utifrån att prognoserna för ökad oljeförbränning justerats ned. Inslaget handlade heller inte i huvudsak om IPCC:s olika scenarier utan om hur klimatskeptiker sår misstro mot vetenskapen.

Flera anmälare tar upp den graf som omtalas som exempel på desinformation. SVT anför att *Aktuellt* ville visa exempel på hur grafer används felaktigt. I det aktuella inslaget åskådliggjordes detta med att visa en av de mer frekvent förekommande graferna i dessa sammanhang, nämligen en rekonstruktion av temperaturen på Grönland cirka 10 000 år tillbaka. Den har gjorts via analyser av prover från en isborrskärna kallad GISP2. GISP2-mätserien sträcker sig fram till år 1855 och är från en enda provpunkt på Grönlands inland. Den säger alltså inget om en global temperatur och visar heller inte den uppvärmning som skett under 1900-talet. Hur GISP2-grafen kommit att användas felaktigt för att visa att nuvarande temperatur är lägre än historiska data finns beskrivet bland annat här⁶.

Anmälan från Elsa Widding

Den i inslaget omnämnda Elsa Widding har inkommit med en omfattande anmälan med flera därtill hörande bilagor. Som tidigare anförts anser SVT inte att granskningsnämnden ska behöva ta ställning till grundfakta kring det vetenskapliga stödet för att det pågår en global uppvärmning och att människans utsläpp av växthusgaser är orsak till detta. Därför kommer SVT att fokusera på de delar av anmälan som SVT uppfattar har direkt bäring på sakligheten och opartiskheten i själva inslaget, inte i klimatdebatten i stort.

EW Anmälan punkt 2.

Widding skriver att inslaget handlar om "klimatförnekare" och vänder sig mot att bli beskriven som detta.

---

⁶ <https://www.carbonbrief.org/factcheck-what-greenland-ice-cores-say-about-past-and-present-climate-change>

SVT anför att ordet klimatförnekare varken används om Widding eller någon annan i reportaget. I studointervjun talar den tillfällige medverkanden Martin Hultman om en "klimatförnekelsemaskin" men det handlar om grupperingar i USA som bland annat påverkade Trumpadministrationens politik.

Orden klimatskepticism och klimatskeptiker anser SVT vara ett väl etablerat ord använt i både media, forskning och i vardagligt tal. Ordet klimatskeptiker var enligt redaktionen därför en saklig och begriplig beskrivning i inslaget.

EW Anmälan punkt 3.

SVT motsätter sig anmälarens uppfattning att reportaget skulle förmedla desinformation. Se även punkt 8 nedan.

EW Anmälan punkt 4.

Frågan om bemötande och intervju besvaras på sidan 5.

EW Anmälan punkt 5.

Även om denna punkt torde ligga utanför ramen för granskningsnämndens arbete anser SVT att användningen av klipp från Widdings videokanal skett i enlighet med god publicistisk sed. SVT vill betona att det inte funnits någon avsikt att nedvärdera anmälaren eller få denne att framstå som fånig.

EW Anmälan punkt 6, exempel 1.

SVT uppfattar att den publicering på SVT Text som anmälaren refererar till inte är del i detta ärende. Dock anser SVT att det fanns relevans i att klippet visades som exempel på bristande faktakontroll. Samma klipp fortsätter med följande mening: *"Men varför refererar vi till experiment gjorda för 160 år sedan? Varför gör vi inte om de här experimenten med modern utrustning kan man fråga sig. Svaret på varför osäkerheter har glömts bort, och att man använder 160 år gamla experiment som bevis, är nog ganska enkel: Det finns inga forskare som jobbar med det här idag."*

Widding refererar sedan till en studie om att NASA uppmätt en betydande avkylning i stratosfären⁷. SVT vill anföras att det inte är denna studie som refereras till i inslaget. Den studie som åsyftas, om att en ökad växthuseffekt

---

⁷ <https://www.nasa.gov/feature/goddard/2021/nasa-satellites-see-upper-atmosphere-cooling-contracting-climate-change>

från koldioxid i atmosfären uppmättes, är denna⁸ som även omnämns i en populärvetenskaplig beskrivning på NASA:s hemsida⁹.

EW Anmälan punkt 7.

Under denna punkt återkommer kritik som redan besvarats – angående hur Widding och andra titulerats. Vidare anser hon att språket som används i inslaget innebär att hon förringas.

SVT kan inte hålla med om den beskrivningen. Widding publicerar sig i en egen videokanal på Youtube¹⁰ med 17 000 prenumeranter och ännu fler tittare på enskilda videoklipp. Hon medverkar även i andra stora webbkanaler som Swebbtv och Sverigedemokraternas Riks. Vidare har hon publicerat böcker i ämnet.

SVT menar att Widding därför söker allmänhetens uppmärksamhet för sin kritiska syn på IPCC:s rapporter och medias bevakning. Som inflytelserik debattör (det framgår av reportaget att hon lyfts fram som någon SVT borde tala med) så måste hennes påståenden kunna granskas.

SVT kan heller inte finna att Widding framställs som klandervärd i inslaget eller att ordet ingenjör skulle vara kränkande och nedsättande.

EW Anmälan punkt 8

Under punkt 8 går anmälaren in på vad som hon anser är brister i saklighet i inslaget. SVT vill här påpeka att det som sägs i inslaget är taget ur IPCC:s rapport och dess summeringar. Som tidigare anförts anser SVT att IPCC:s rapport är en vederhäftig källa. De tolkningar som gjordes i inslaget var i linje med den etablerade vetenskapen och IPCC:s rapport. Samma formuleringar används i annan medierapportering, vetenskapliga publikationer och i presentationer och sammanfattningar, se till exempel FN:s pressmeddelande i samband med att AR6 publicerades¹¹.

Anmälaren är såklart fri att inte hålla med om dessa tolkningar men SVT kan inte finna att IPCC:s rapport och dess summeringar i grunden skulle vara osaklig. En

---

⁸ Kramer, R. J., He, H., Soden, B. J., Oreopoulos, L., Myhre, G., Forster, P. M., & Smith, C. J. (2021). Observational evidence of increasing global radiative forcing. *Geophysical Research Letters*, 48, e2020GL091585. <https://doi.org/10.1029/2020GL091585>

⁹ <https://climate.nasa.gov/news/3072/direct-observations-confirm-that-humans-are-throwing-earths-energy-budget-off-balance/>

¹⁰ https://www.youtube.com/channel/UChM94nG_Lkc9duDAZdGq3qQ/featured

¹¹ <https://news.un.org/en/story/2021/08/1097362>

redogörelse för hur IPCC arbetar med granskning av arbetsmaterialet finns på deras hemsida¹².

Utifrån detta avser SVT att svara översiktligt på anmälarens kritik. TV-mediet innebär begränsningar i att återge en notapparat med källhänvisningar. SVT anser dock att de sakuppgifter som omnämns vilar på solid grund.

Som exempel kan nämnas anmälarens punkt 8, exempel 1.

"Det finns inget stöd för påståendet från [reportern] att: "jordens klimat nu förändras med stor hastighet som saknar motstycke tusentals år tillbaka."

Trenden 0,14 grader per decennium har bestått sedan ungefär 1970, dvs. 50 år. För tiden före 1850, då temperaturmätningar inleddes, finns inga tillförlitliga data om förändringar i den globala medeltemperaturen över så kort tid. Det finns dock flera rapporter som pekar på att snabba klimatförändringar ägt rum historiskt, exempelvis http://glaciers.pdx.edu/fountain/readings/HoloceneClimate/McDermottEtAl2001_HoloceneClimate.pdf"

SVT anför att uppgiften kommer från IPCC senaste rapport, IPCC AR6 WG1 Summary for Policymakers¹³:

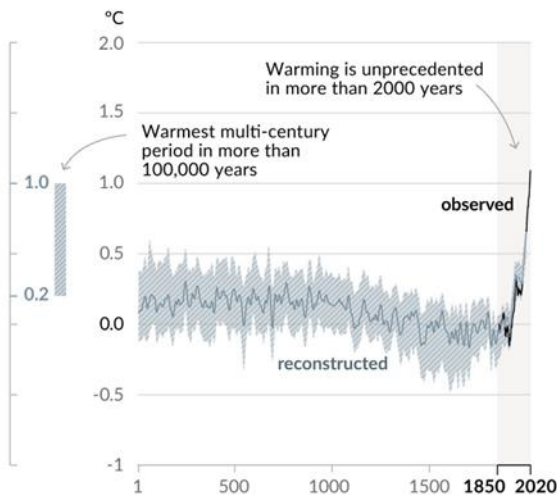
¹² https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2021/07/AR6_FS_review_process.pdf

¹³ https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf sidan SPM-7

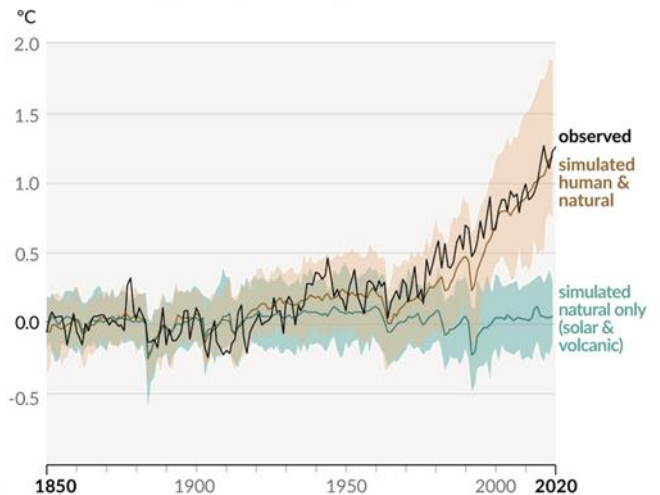
Human influence has warmed the climate at a rate that is unprecedented in at least the last 2000 years

Changes in global surface temperature relative to 1850-1900

a) Change in global surface temperature (decadal average) as reconstructed (1-2000) and observed (1850-2020)

b) Change in global surface temperature (annual average) as observed and simulated using human & natural and only natural factors (both 1850-2020)

Vetenskapsakademien gav under oktober 2021 ut skriften [Vetenskapen säger om klimatet](#). De skriver: "Idag lever vi i en värld där klimatet förändras snabbare än på flera tusen år." – vilket är helt i linje med formuleringen i inslaget.

Den referens som i anmälan ges som stöd till andra snabba förändringar går till en artikel som beskriver regionala temperaturvariationer på Grönland och Irland. Det är väl känt att variationer är större på denna skala jämfört med de som erhålls på en global skala, vilket också är det IPCC och Vetenskapsakademien refererar till.

Forskningen motsäger inte att det funnits varma perioder under de senaste tvåtusen åren, som varit väl i nivå med vad vi upplever idag – i alla fall fram till 90-talet. Men det som refereras till är då mätserier från regionala områden, ej globala. I anmälan refereras till Fredrik Carpentier-Ljungqvists bok *Global nedkylning* från 2009. Det är värt att notera att han även är medförfattare till en rapport från 2013 där det konstateras att:

"There were no globally synchronous multi-decadal warm or cold intervals that define a worldwide Medieval Warm Period or Little Ice Age [...] Recent warming reversed the long-term cooling; during the period AD 1971–2000, the area-

weighted average reconstructed temperature was higher than any other time in nearly 1,400 years."¹⁴

Utifrån detta och ytterligare vetenskapliga artiklar anser SVT att redaktionens formulering "jordens klimat nu förändras med stor hastighet som saknar motstycke tusentals år tillbaka" är sakligt korrekt.

Se även anmälarens punkt 8, exempel 3:

[Reportern] "säger att: "Senaste IPCC-rapporten visar att det senaste årtiondet varit varmare än någon annan flerahundraårsperiod de senaste 100 000 åren." Notera "någon ANNAN flerahundraårsperiod" som om nuvarande värme representerar en flerahundraårsperiod. Detta är desinformation! Dvs avsiktligt vilseledande med syfte att nå en betydande målgrupp. Och det framgår direkt av själva citatet."

SVT anför att i grafiken i inslaget står det som ovan, medan reportern inte nämner ordet "annan". IPCC uttrycker det så här i [AR6 Summary for Policymakers](#), sidan SPM-7 (med hänvisning till vänstra grafen i bilden ovan):

*"Changes in global surface temperature reconstructed from paleoclimate archives (solid grey line, 1–2000) and from direct observations (solid black line, 1850–2020), both relative to 1850–1900 and decadal averaged. The vertical bar on the left shows the estimated temperature (very likely range) during the warmest multi-century period in at least the last 100,000 years, which occurred around 6500 years ago during the current interglacial period (Holocene). The Last Interglacial, around 125,000 years ago, is the next most recent candidate for a period of higher temperature. These past warm periods were caused by slow (multi-millennial) orbital variations. The grey shading with white diagonal lines shows the very likely ranges for the temperature reconstructions."*¹⁵

SVT anser att det därför finns saklig grund för formuleringen i inslaget. Det påstås inte att nuvarande period (årtiondet) skulle representera en flerahundraårsperiod.

Om granskningsnämnden önskar kan SVT inkomma med en utförlig bilaga med källhänvisningar för övriga fakta i grafik och speakerröst.

SVT uppfattar att övriga delar av Elsa Widdings anmälan tar upp sådant som ligger utanför inslaget och kraven i sändningstillståndet. Om

---

¹⁴ PAGES 2k Consortium. Continental-scale temperature variability during the past two millennia. *Nature Geosci* 6, 339–346 (2013). <https://doi.org/10.1038/ngeo1797>

¹⁵https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf

granskningsnämnden anser att någon fråga av vikt inte besvarats ber SVT att få återkomma i detta.

Sammanfattningsvis kan SVT inte finna att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i sändningstillståndet.

Sveriges Television AB

Jan Helin

Mediedirektör

Detta är en e-kopia av dokumentet. Originalhandlingen med namnunderskrift alternativt kopia av denna förvaras hos SVT Programetik.